

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

V. Styx, sive Fœdera.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

dici decumbere. Cum autem in aqua Imaginem propriam aspexisset, in contemplationem sui ac deinde in admirationem effusus, & raptus, nullo modo ab hujusmodi spectro, & simulacro distrahi poterat; sed perpetuo defixus, obtorpuis; ac tandem in florem nominis sui conversus est; qui flos in eunte Vere se ostendit, & Diis inferis, Plutoni, Proserpinae & Eumenidibus sacer est. Fabula illorum & ingenia & fortunas representare videtur, qui live ob formam, live ob alias alias dotes, quibus ab ipsa natura, nulla accedente industriâ propriâ, ornati & insigniti sunt, effusæ seipso amant, & quasi depereunt. Cum hoc enim animi statu coniunctum fere est; ut non multum in publico, aut in rebus civilibus versentur; cum in eo vita genere necesse sit occurrere multis neglectus & vilipendia, quæ animos eorum dejicere & turbare possint. Itaque vitam plerumque degunt solitariam, & privatam, & umbratim, cum per paucum comitum delectu, eoque ex iis, qui illos magnopere colere, & admirari videntur, quicquid illis veluti Echo in omnibus diis suis assentantur, & verborum obsequia praestant. Ex hac consuetudine depravatos, & inflatos, & tandem admiratione suipius attinatos, mira occupat desidia & inertia, ut prorsus torpeant, & omni vigore, & alacritate destituantur. Eleganter autem sumitur flos vernus ad hujusmodi ingeniorum similitudinem, cum illa ingenia sub initia sua florent, & celebrantur, sed arte confirmata expectationem de iis conceptam destituant, & frustrantur. Eodem pertinet, quod flos ille Diis inferis sacer sit; quia homines talis indolis ad omnia inutilis prorsus evadunt. Quicquid autem nullum ex se fructum edit, sed (veluti via navis in mari) transfit, & labitur, id apud antiquos umbris, & Diis inferis consecrari solebat.

V.

STYX, SIVE FOEDERA.

Pervulgata est narratio, & in compluribus fabulis, interponitur, de unico illo juramento, quo Dii superi se obstringere solebant, cum potestia locum sibi nullo modo relinqui volebant. Illud juramentum nullam Majestatem coelestem, nullum Attributum divinum advocabat, & testabatur; sed *Stygem*, Fluvium quandam apud inferos, qui atria Ditis, multis spiritis interfusus cingebat. Haec enim formula sacramenti sola, neque præter eam alia quæpiam, firma habita est, & inviolabilis; scilicet incumbebat pena perjurii, Diis imprimis metuenda, ut qui refellisset, ad Deorum convivia por certa annorum spatia non accederet. Fabula de Fœderibus, & pœnitentiis Principum confusa videtur; in quibus illud nimio plus quam oporteret, verum est; Fœdera quacunq; solennitate, & religione Juramenti munita, parum firma esse, adeo ut ferè ad existimationem quandam & famam, & ceremoniam, magis quam ad fidem, & securitatem, & effectum adhibeantur. Quin si accesserint etiam affinitatis vincla veluti sacramenta naturæ, si merita mutua, tamen omnia infra ambitionem, & utilitatem, & Dominationis licentiam esse, apud plerosque reperiuntur. Tanto magis, quod Principibus facile sit per prætextus variis, & speciosos, cupidita-

tes suas, & fidem minus sinceram (nemine rerum arbitrio, cui ratio sit reddenda) tueri, & velare. Itaque unum assumitur verum, & proprium fidei firmamentum, neq; illud Divinitas aliqua Cœlestis. Ea est Necessitas, (Magnum potentibus Numen;) & Periculum Status, & Communicatio utilitatis. Necessitas autem per *Stygem* eleganter representatur, Flumen fatale, & irremedabile. Atq; hoc numen advocavit ad Fœdera *Iphericales Atheniensis*, qui quoniam inventus est, qui ea aperte loqueretur, qua plerique tacite animo volvunt, non abs se sit, ipsius verba referre. Is cum Lacedæmonios, varias Cautiones & Sanctiones, & Fœderum firmamenta, & vincula excogitare & proponere animadverteret, interfatus, *Vnum* (inquit) *Lacedemonii*, nobis vobis cum vinculum, & securitas ratio esse posse, si planè demonstratis, vos eanobis concessisse, & inter manus posuisse, ut vobis facultas ledendi nos, si maximè velletis, minime suppeterem posse. Itaque si facultas ledendi sublata sit, aut si ex foedere rupto periculum ingruat perditionis, aut diminutionis statutus, aut vectigalium, tum demum fœdera rata & sancta tanquam Juramento *Stygis* confirmata censi possint: Cum metus subsit interdicti illius & Suspensionis à Conviviis Deorum, sub quo nomine Imperii jura, & prerogativa, & affluentia & felicitas antiquis significantur.

VI.

PAN, SIVE NATURA.

Antiqui universam Naturam sub persona *Panis* diligentissimè descripsérunt; *Huius* generationem in dubio relinquunt. Alii enim asserunt eum à *Mercurio* genitum; alii longè aliam generationis formam ei tribuunt; Ajunt enim Procos universos cum *Penelope* rem habuisse, ex quo promiscuo concubitu, *Pana* Communem filium ortum esse. Atque in hac posteriore narratione, procul dubio, aliqui ex recentioribus, veteri fabula, nonen *Penelopes* imposuere, quod & frequenter faciunt, cum narrationes antiquiores, ad personas & nomina juniora traducunt, idque quandoq; absurdè & insulsè; ut hic cernere est; Cum *Pan* ex antiquissimis Diis, & longè ante tempora *Ulyssis* fuerit, atque insuper *Penelope* ob matronalem castitatem Antiquitati vnerabilis habetur. Neque prætermittenda est tertia illa generationis explicatio: quidam enim prodiderunt, cum *Jovis*, & *Hybræos*, id est, *Contumelia* filium fuisse. Ut cunque orto, *Parce* illi sororis fuisse perhibentur. Effigies autem *Panis* talis ab antiquitate describitur: *Cornutus*, cornibus usque ad Cœlum fastigiatis, corpore toto hispidus, & villosus, barba imprimis promissa Figuræ biforis, humanæ quoad superiora, sed semisfera, & in Capre pedes desinens. Gestabat autem insignia Potestatis, sinistrâ, fistulam, ex septem calamis compactam; dextrâ Pedum, sive lignum, superius curvum, & inflexum; Induebatur autem *Chlamide* ex pelle *Pardalis*. Potestates ei & munera hujusmodi attribuuntur, ut sit Deus Venatorum, etiam Pastorum, & in universum Ruricolarum; Praeses item Montium: erat etiam proximus *Mercurio* Nuncius Deorum. Habebatur insuper Dux, & Imperator Nympharum, quæ circa eum perpetuò Chœras ducere, & tripudiare solebant: comitabantur & *Satyrī*, & his Seniores Sileni. Habebat etiam